

„Ženy ať jsou podřízeny svým mužům, jako kdyby to byl sám Pán. Muž je totiž hlavou ženy, podobně jako je Kristus hlavou církve (...) Jako je církev podřízena Kristu, tak i ženy mají být svým mužům podřízeny ve všem“ (Ef 5,22-24).

Tento biblický verš bude dobré vyložit. Není totiž v Novém zákoně osamělý. Také v listu *Kolosanům* se píše: „Ženy, buďte svému muži podřízeny, jak se to sluší na křesťanky“ (Kol 18). V *Prvním listu Korintským* zase stojí: „Hlava každého muže je Kristus, hlavou ženy je muž“ (1 Kor 11,3).

Jsou to texty prvního století. Jsou to texty, které vychází z uspořádání starověké společnosti, tedy dobově podmíněné, v níž měl muž své postavení a žena také? Zcela jistě ano. Mluví však tyto texty jen o jakýchsi pravidlech soužití muže a ženy v domácnosti? To zase ne.

Vše se vztahuje ke Kristu. Soužití mezi mužem a ženou dostává od Krista zvláštní punc nerozdělitelnosti. „Už tedy nejsou dva, ale jeden. Co tedy Bůh spojil, člověk nerozlučuj (...) Kdo se rozvede se svou ženou z jiného důvodu než pro smilstvo a ožení se s jinou, dopouští se cizoložství. (...) Všichni to nechápou, jenom ti, kterým je to dáno“ (Mt 19, 6.11).

Manželství, jak učí Ježíš, je vztah, ve kterém oba dva, muž i žena, jsou jedním tělem, jedním organismem. Oba dva jsou tedy stejné a jedné důstojnosti, v rovnocenném vztahu, který chce Bůh. A právě on, Bůh, dává tomuto přirozenému vztahu mezi mužem a ženou něco navíc. Jejich láska, společný život a Boží povolání k tomu způsobu života se stávají svátostí, jednou ze sedmi. Tridentský koncil¹ bránil katolické o manželství, které církev viděla už patnáct století v době trvání koncilu, jako svátost. Naproti tomu protestanté tvrdili, že manželství svátostí není, ale jen lidským vztahem, který lze zrušit. Koncilní dokumenty si u apoštola Pavla všimají slova „tajemství“, které se do latiny překládá jako „svátost“: „Proto opustí člověk otce i matku a připojí se k své manželce, a ze dvou se stane jen jeden člověk. Toto tajemství (tato svátost) je veliké; mám na mysli vztah Krista a církve. A proto každý z vás, ať miluje svou ženu jako sám sebe a manželka ať zase svému muži projevuje úctu“ (Ef 5,31-33).

Vztah mezi křesťanským párem, mužem a ženou, tedy není jen věcí lidské přirozenosti, ale také věcí Boží. Proto také nemůžeme opomíjet mávnutím ruky, že „ona podřízenost manželky vůči muži“ je jen dobovou věcí, dobovým pohledem na manželství.

Musíme si však uvědomit jednu věc. Oba dva, manžel i manželka, jsou podle evangelia jedním tělem: „Už tedy nejsou dva, ale jeden“ (Mt 19,6), jedno tělo má tedy jednu a tutéž důstojnost. Muž není důstojnější než žena, ani žena není méně důstojná než muž a proto by mu měla být podřízena. Jedno tělo, jedna důstojnost, rovnost údů! Toto bychom si měli zapamatovat jako první. Oba mají stejnou důstojnost, jsou jedním tělem, jedné důstojnosti.

¹ TRIDENTSKÝ KONCIL. *Učení o svátosti manželství*.

Je zde však jiné hledisko. Apoštol Pavel dává do souvislosti vztah církve a Krista se vztahem mezi mužem a ženou: „Muž je hlavou ženy, podobně jako je Kristus hlavou církve, sám spasitel svého tajemného těla“ (Ef 23). Církev, učí Pavel na mnoha místech, je tělem Kristovým, Kristus Hlavou církve: „Vy jste Kristovo tělo a každý z vás jeho úd“ (1 Kor 12,27). V církvi, jednom těle složeném z mnoha údů není uniformita. Každý úd má jiný úkol, jiné poslání: „Jako máme v jednom těle mnoho údů, ale tyto údy nemají všechny stejnou činnost, tak i my, i když je nás mnoho, jsme jedním tělem v Kristu, k sobě navzájem jsme však údy. Máme rozmanité duchovní dary podle milosti, která nám byla dána“ (Řím 12,4-6a). V manželství je to podobné.

Vztah mezi mužem a ženou se stává ve spojení s Kristem svátostí. Co je to svátost. Je to velké tajemství, ve kterém se Bůh zvláštním a neodvolatelným způsobem spojuje s člověkem. Přirozený vztah mezi mužem a ženou, kteří se spojují v Kristu v manželství, se tak stává základním společenstvím Církve. Křesťanské manželství je základní buňkou Církve. Co je Církev? Tělo Kristovo, kde Ježíš je Hlavou a my jeho údy. Vztahy v církvi tak platí i pro manželství. Stejná důstojnost, různé úkoly.

Vztah mezi údy jednoho těla je rovnocenný, všichni mají stejnou důstojnost. Každý má však své poslání, svůj úkol. Stejně je tomu mezi mužem a ženou. Jiná je role muže a jiná je role ženy. Jiné je obdarování muže a jiné obdarování ženy, a to jak přirozeně, tak i z nadpřirozeného hlediska: „Jsme jedním tělem v Kristu, k sobě navzájem jsme však údy. Máme rozmanité duchovní dary podle milosti, která nám byla dána“ (Řím 12,5-6a).

V tomto smyslu máme vykládat to, když se mluví v novozákonních listech o „podřízenosti ženy vůči muži“. V církvi obecně potom platí pravidlo, že „Podřizujte se jeden druhému z úcty ke Kristu“ (Ef 4,21), kde sám Ježíš dal apoštolům příklad, když jim umyl nohy a mluvil o tom, aby si uředníci sloužili navzájem. Nikdo není výš a nikdo níže. Každý však má svou službu, jak apoštolové, tak Petr mezi nimi. Jak ženy doprovázející Krista, tak i Marie mezi nimi. Jak představení církevních obcí, biskupové a jejich jáhnové, tak i věřící lid. Každé má své postavení. Jak obdarování různými a nesčetnými charismaty nejsou jedni důstojnější jak druhí, ale každý podle svého obdarování, aby sloužil k růstu církve. „Nenechme se zmítat a strhovat větrem kdejakého učení, v kterém lidská chytrost a prohnanost podvádí a klame. Ale spíše žijme podle pravdy a v lásce, a tak porosteme po všech stránkách v něho, v Krista, který je naše hlava. Z něho celé tělo, tvořící pevnou jednotu, dostává přes jednotlivé klouby výživu (...) Tak tedy ono tělo roste a dělá pokroky v lásce“ (Ef 4,14-16). Tato slova patří i k životu mezi křesťanskými manželi, kde každý má svou nezastupitelnou roli.

„Ženy ať jsou podřízeny svým mužům, jako kdyby to byl sám Pán. Muž je totiž hlavou ženy, podobně jako je Kristus hlavou církve (...) Jako je církev podřízena Kristu, tak i ženy mají být svým mužům podřízeny ve všem“ (Ef 5,22-24).

Jak tedy nyní rozumíme tomuto textu? Křesťanské manželství je svátostí. Je základní buňkou církve, tedy organismem Kristova těla. V Kristově těle jsou si údy rovny, jsou stejné důstojnosti, každý má svou důležitost a nezastupitelnost. Tak i muž a žena jsou si rovni, ale každý dostal jiný úkol.

Muž obětuje sám sebe, všechno co je a má, a dává to manželce: „Muži, každý z vás, ať miluje svou ženu, jako Kristus miloval církev a vydal sám sebe za ni“ (Ef 5,25). Jako Kristus dal v lásce sebe církvi, tak i muž tímto způsobem miluje svou ženu a má roli kněze, Krista. Žena miluje svého muže tím, že se s ním sjednocuje v jeho obětování se. Je mu tímto způsobem

podřízena a přijímá dar jeho obětování se, které tím potvrzuje, uznává a rozvíjí do života v manželství „A proto každý z vás ať miluje svou ženu jako sám sebe a manželka ať svému muži projevuje úctu“ (Ef 5,33).